

§ 586

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran toivomusponnosta liikenteen sujuvoit- tamisesta

HEL 2018-007085 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Liikennevalojen toiminnan suunnittelussa ensisijaisena lähtökohtana on aina liikenneturvallisuus. Suunnittelussa huomioidaan lisäksi myös muita seikkoja, kuten esimerkiksi jalankulkijoiden, pyöräilijöiden, joukkoliikenteen ja autoliikenteen sujuvuus eri tulosuunnista. Liikennevalo-ohjaus edellyttää erilaisten ja osittain ristiriitaisten tavoitteiden yhteensovittamista.

Liikennetilanne ja liikennevalojen toiminta vaihtelevat riippuen vuorokauden ajasta sekä viikonpäivästä. Suurimmassa osassa risteyksistä onkin käytössä erilaiset ohjelmat aamuruuhkaan, iltaruuhkaan, päivä- ja iltaliikenteeseen sekä yöajalle. Ruuhka-ajan ohjelmilla pyritään huomioimaan suuret liikennemäärät sekä ruuhkasuunnan liikenteen sujuvuus. Hiljaisen liikenteen aikaan liikennemäärät ovat alhaisempia, jolloin vihreän tarve on vähäisempi ja odotusaikoja risteyksessä voidaan lyhentää.

Osassa Helsingin liikennevaloristeyksistä on lisäksi käytössä erikoisohjelmia epäsäännöllisesti toistuvia tapahtumia varten. Erikoisohjelmat ovat suunniteltu sellaisiin liikennetilanteisiin, joissa jonkin tietyn ajosuunnan liikenteen sujuvuutta on tarpeen korostaa. Näitä ovat esimerkiksi satamaliikenteen ja yleisötapahtumien erikoisohjelmat.

Risteyksiin asennettujen ilmaisimien avulla pystytään havaitsemaan risteykseen saapuva liikenne, jolloin yksittäinenkin liikennevalo-ohjelma toimii joustavasti liikennetilanteen mukaan. Valo-ohjauksen toimintaan vaikuttavat yksittäisen risteuksen tasolla myös joukkoliikenteen liikennevaloetuuudet. Tekniset viat voivat kuitenkin heikentää liikennevalojen optimaalista toimintaa. Ilmaisimien rikkoutuminen tai joukkoliikenne-etuuksien ilmaisujen häiriöt saattavat näyttäytyä joustamattomana liikennevalo-ohjauksena.

Liikennevalot voidaan kytkeä yöaikaan pois toiminnasta, jos liikenne on hyvin vähäistä eikä liikennevalojen poiskytkemisestä aiheudu vaaraa. Valo-ohjauksen poiskytkeminen kasvattaa merkittävästi liikenneonnet-

tomuusriskiä, joten liikennevalojen poiskytkeminen on harkittu risteyskohtaisesti.

Risteyksien liikennevalo-ohjelmat vaihtuvat automaattisesti ennalta määriteltyjen viikonpäivien ja kellonaikojen mukaisesti. Automaatiikalla ei pystytä kuitenkaan huomioimaan epäsäännöllisesti toistuvia tai ennalta-arvaamattomia liikennetilanteita, joita aiheutuu esimerkiksi huonosta ajokelistä, liikenneonnettomuuksista, työmaajärjestelyistä tai tapahtumista.

Pääkaupunkiseudun liikenteenhallintakeskuksella on tärkeä rooli liikennevalojen operoinnissa. Liikenteenhallintakeskuksen päivystäjä seuraa katuverkon liikennetilannetta liikenteenseurantakameroiden avulla sekä vastaanottaa palautetta yleisöltä liikennevalojen toiminnasta ja vioista. Päivystäjä vaihtaa tarvittaessa liikennevaloristeyksen ohjelmaa etäyhteyden avulla liikennetilanteeseen paremmin sopivaksi. Liikenteenhallintakeskuksen operointi on aktiivista ja jatkuvaa vallitseva liikennetilanne huomioiden, jolloin operoinnilla pystytään edistämään liikenteen sujuvuutta.

Liikenteenseurantakameroita on tällä hetkellä noin 50 kappaletta katuverkolla ja uusia kameroita lisätään tarpeen mukaan liikenteen ajantaisaisen tilannekuvan parantamiseksi ja operoinnin helpottamiseksi. Noin kaksi kolmasosaa Helsingin liikennevaloristeyksistä kuuluu keskusohjausjärjestelmien piiriin, mikä mahdollistaa liikennevalojen ohjaamisen ja toiminnan seuraamisen etäyhteydellä. Keskusohjausjärjestelmät kattavat kantakaupungin alueen liikennevaloristeykset sekä esikaupunkialueiden liikenteellisesti merkittävät valo-ohjatut risteykset. Keskusohjausjärjestelmään on tavoitteena liittää jatkossa myös uusia liikenteellisesti tärkeitä liikennevaloristeyksiä, mikä mahdollistaa aktiivisen valo-ohjauksen operoinnin nykyistä kattavammin.

Kaupunkistrategian 2017-2021 tavoitteena on, että tietyt hoidetaan tavalla, joka häiritsee kaupunkilaisten arkea mahdollisimman vähän. Työmaihin liittyvät tilapäiset liikennejärjestelyt aiheuttavat haasteita liikenteen sujuvuudelle ja liikennevalo-ohjaukselle. Tilapäiset liikennejärjestelyt voivat muuttaa olennaisesti liikennetilannetta yksittäisessä risteyksessä tai laajemmalla alueella lyhyellä varoitusajalla. Liikennevalo-ohjauksen optimoiminen muuttuneisiin liikennejärjestelyihin ei välttämättä ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista käytössä olevien resurssien puitteissa. Kaupunkiympäristön toimialalla kehitetään parhailaan uusia toimintatapoja, joilla pystyttäisiin nykyistä paremmin ennalta koimaan ja hallitsemaan tilapäisten liikennejärjestelyiden aiheuttamia haittoja myös liikenteen sujuvuuden näkökulmasta.

20.11.2018

Liikennevalojen toimintaa muokataan jatkuvasti eri kanavista saadun palautteen ja tiedon perusteella. Lisäksi yhtenä merkittävänä valo-ohjaukseen liittyvänä kehityshankkeena on raitioliikenteen liikennevaloehtuuksien vahvistaminen raitioliikenteen kehittämisohjelman mukaisesti, millä on vaikutuksia myös muulle liikenteelle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Nervola, liikenneinsinööri: 310 37135
anna.nervola(a)hel.fi

Liitteet

1 Karhuvaara Arja, toivomusponsi, Kvsto 13.6.2018 asia 10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Arja Karhuvaara on tehnyt 13.6.2018 seuraavan toivomusponnen:

Merkitessään tiedoksi vuoden 2017 ympäristöraportin, kaupunginvaltuusto edellyttää, että liikennesuunnittelua tutkii mahdollisuuden sujuvoittaa liikennettä ja liikennevalo-ohjausta liikkumisen määrä eri vuorokauden aikoina huomioiden. Tällä mahdollistetaan sujuva liikenne, eikä seisoteta liikennettä turhaan liikennevaloissa päästöjä aiheuttamassa.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 30.11.2018 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Nervola, liikenneinsinööri: 310 37135
anna.nervola(a)hel.fi

20.11.2018

Asia/12

Liitteet

1 Karhuvaara Arja, toivomusponsi, Kvsto 13.6.2018 asia 10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano